

Эхлэл - Монгол

ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЕЙ ОРГАН

ОЛЕЦУУД МАЛАЖАЛ ЖӨӨХЫН ТҮЛӨӨ МСЭХЭ ӨНӨТӨЙ

бусад аймагуудаар аргагүй олон. Эдгээр аймагтай «Красный партизан» колхозий хүнэй-товарна фермые комсомол басаган Чойжу Цыренова гэгшэ хүтэлбэрлэдэг аад, өнэ жэлэй хоёр нара хахад соо 100 гаран толгой мал үхүүлэн байна. Бичурын аймагтай Ворошиловай нэрэмжтэ колхозий член комсомолец Григорий Смолен гэгшэ мори унаада өзөн бусаар хандажа хоёр толгой үхүүлэн байха юм.

Олохон комсомольско организацинууд комсомолецуудыг малажал дээрэ хүдэлмэрилхөөр эльгөөхээрэ хизаарлаад хэ, тэдэнэрэй саашанхи хүдэлмэриг шалгаха, хүтэлбэрлэх гэхэ мэтэ уялгануудаа дүүргэнэгүй.

Республикын малажалыг хүгжөөх ябадала областной комсомольско организацин зорилгонууд тухай ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр Лобсановай элдхэл зүбшэн хэлсэһэн комсомолой обкомой пленум областной комсомольско организацин урда шухала зорилгонуудыг табиба. Пленум колхозуудай алуу малай тэ толгойе олошоруулан, ашаг олзынь арбидхаха хэрэгтэ комсомольско организацинууд болон залуушуулыг эдбхитэйгээр хабдуулынь ВЛКСМ-эй айкомуудыг уялгалаа.

Энэнтэй хамта хүдөө нутагуудтахи комсомольско организацинууд малажалай фермэ гүүртэ нүүдтэ эрхим комсомолецууд болон залуушуулыг олоор эльгээжэ, тэдэнэрэй дунда политическэ-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үдэр бүри ябуулха болоно. Комсомолецууд болон залуушуулай дунда социалистическэ мурьсөө үргэнөөр эмхидхэжэ, колхозно малажалыг хүгжөөхэ хэрэгтэ түрүү үүргэ эзлүүлхын түлөө комсомольско организаци бүхэн тэмсэхэ байна.

Хүдөөгэй комсомольско организацинууд малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа залуушуулыг комсомолой зэргэдэ хангалтагүйгөөр абана. Энэ хадаа комсомольско организацинуудай үшөө нэгэ дутагдал болоно.

Мүнөө малажал дээрэхи хүдэлмэришэдэй эгээл харюусалгата үе байна. Үбнэ төжөөгээр дутуу үбэлжэлгэ болон түл эбалгыг нэгашы хоролтогуйгөөр үнгэргэхэ хэрэгтэ комсомолецууд ба залуушуул бүхн хүсээ элсүүлхэ зэргэтэй.

Тэрэшэлэн колхозуудта шубуу, кролик, зүгы, ан үсхэбэрлэхэ хэрэгтэ үнэтэ үүсхэл оролдолгоо гаргажа комсомолецууд эршэмтэйгээр тэмсэхэ уялгатай.

Малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ, тэрэнэй ашаг олзыг арбидхаха шухала зорилгоо бэелүүлхын түлөө хүдөө нутагуудай комсомолецууд үргэн далайсатайгаар оролсохо ёһотой.

Советскэ Информбюроһоо

Мартын 23-ай оперативн мэдээн

Мартын 23-ай туршада 3-дахн БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд ХАЙЛИГЕНБАЙЛИН оршондо ФРИШ ГАФ гэдэг тохойн эрьэ дээрэ немецүүдэй бүлэглэлгыг үгы хэхэ байлдаануудаа үргэлжлүүлбэ. Мартын 22-то энэ оршондо тус фронтын сэрэгүүд 1.600 немецкэ солдат болон офицерыг (плэндэ) абба.

2-дохн БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд ДАНЦИГСНА зүгтэ добтолгоо үргэлжлүүлжэ, ЦОППОТ городыг эзлээд, ГДЫНЯ ДАНЦИГ хоёрой хоорондуур ДАНЦИГСНА бухтын эрьэдэ хүрэнэ, тэрэгээрэ немецкэ бүлэглэлгыг хоёр хэнэг болгон гаһалаад, мүн тэрэгшэлэн АРТШАУ РОСС БЕЛНАУ, ЛЕБЛАУ, ШЕФЕРАЯ, ШМИРАУ, МАРИЕНТАЛЬ, ШТАЙНФЛИС, ТОЛЬЦЕНФЕЛЬС, ГРЕНЦФЛИС, КОЛМБЕН гэдэг нуурин газарнуудыг эзлэн абба. Мартын 22-то болоһон байлдаануудта тус фронтын сэрэгүүд 1.000 га-

ран немецкэ солдат болон офицерыг плэндэ абһан байгаа.

Силезид РАТИБОРНО бэрүүн хойгуур манй сэрэгүүд добтолгоо байлдаануудыг хэнэнэй эсэстэ ЕРНАУ городыг эзлээд, ХЕЙДЕРСДОРФ, ЛИН ДОРФ, ОП СДОРФ, ГИРЕРСДОРФ, БАНЕНАУ, КРЕШЕНДОРФ, ШЛЕГЕНБЕРГ, БАДЕВИЦ, НОЙДОРФ, ХОНДОРФ гэдэг нуурин газарнуудыг эзлээд. Мартын 22-то 1-дэхи УКРАИНСНА фронтын сэрэгүүд 1600 гаран немецкэ солдат болон офицерыг плэндэ абба.

Мартын 22-то бүхн фронтнууд дээрэ 156 немецкэ танк гэмтээгдэһэн ба үгы хэгдэһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайснай 149 самолёт унагаагдаба.

Макай авиаци Данциг, Моравска Острава ба Папада добтолго хэбэ

Мартын 22-ой хүни манай хүндэ бомбардировцигууд ДАНЦИГ гэдэг түмэрзамай үзэл ба порт о, Моравска Острава (Чехословакида) ба Папа (Венгри) гэдэг түмэрзамай үзэлнуудта сохилтонуудыг хэбэ.

Бомбодолгын эсэстэ Данциг гэдэг түмэрзамай үзэл ба порт о эхэ хүсэтэй төхөөрөгшүүд хойшломонтойгоор 30 гаран хөнэг түймэр гараа.

Моравска Острава гэдэг түмэрзамай үзэл дээрэ

рэ немецкэ сэрэгэй өшөлонуудай дунда түймэр ба төхөөрөгшүүдэй гаралга тэмдэглэгдэбэ.

Папа гэдэг түмэрзамай үзэл дээрэ горючийн склад ба пакгаузыг бомбын сэхэ тухайн төхөөрөхэ эхэ-эхэ түймэр гараа. Үр сайха балта город ба түмэрзамай үзэл үргэлжлөөдөд хара утаагаар тунанги байгаа.

(Үргэлжлэлгын 2-дохн үзүгтэ).

Советскэ Союзай Герой Б. П. Ущев редакцинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзаба

Улан-Удэ городноо фронт мордохо дээрэ гурбадахэ рангын гвардийн капитан Советскэ Союзай Герой Борис Петрович Ущев областной газетэнүүдэй редакцин хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзажа, өөрынгөө болон тэрэнэй команддалдаг торпеднэ катернуудай отрядтай боецууд ба офицернуудай дайшалхы ябуулгануудыг эхэ һонирхолтойгоор хөөржэ үгэбэ.

Борис Петрович Ущев болбол 1934 ондо Улан-Удын №2 дунда нургуулиг дүүргэхэ, түмэрзамай транспортын инженерүүдэй Ленинградскэ институтта һураһан байгаа. Тэрэнэйгээ һүүлээр Фрунзын нэрэмжтэ Улан-Сөрөгэй дээдэ училищида һуража, офицерэй нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу эхэ дайнай эхилхэдэ, Борис Петрович болбол Ханко арал дээрэ өөрынгөө дайшалхы замыг сүлжэһэн байгаа. Улаантутга Балтийска флотой зөггэдэ ябалсажа, тэрэгшээ хамта советскэ Эхэ оронойгоо нэрэ түрын түлөө, бее даанхай байхын түлөө баатарлиг зүрчлэлтэйгээр дайдалдажа, немецко-фашистскэ бузар булайнуудыг сохилсоһон байха юм.

Манай алдарт хүбүүн, Советскэ Союзай Герой Борис Петрович Ущевай үбсүүн дээрэ «Ленинградскэ хамгаалгын түлөө» медаль, дайшалхы Улаан Тугай

хоёр орден, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай 1-дэхи зэргын орден, Ушаквой 2-дохн зэргын орден, Советскэ Союзай Герой бэходонь үгтэһэн Лениней орден ба «Алтан Одон» медал аларһан баримтанууд хадаа Борис Петровичын дайшалхы ябуулгануудыг эли тодоор харуулан гэшэ.

Улан-Удэ городто нүхэр Ущев болбол өөрынгөө түрэл саданда айшалжа ерэнэн байгаа. Тинхэтээ хамта нүхэр Ущев болбол горжой кэдэн ажайлэдбэрийн предриятинуудай коллективүүдэй суглаанууд дээрэ Улаантутга Балтийска флотой героическа морягуудай дайшалхы ябуулгануудыг хөөржэ үгөө. Мүн республикын ажалшадта зорюулжа радиогоор үгэ хэлэбэ. Наяхан болоһон ВЛКСМ-эй обкомой X пленум дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэжэ, тэндэ хабаадалсгалдыг эхээр һонирхуулба. Гвардийн капитан Б. П. Ущев болбол БМАССР-эй Арддэй Комиссарнарай Советдэй түрүүлэгшэ нүхэр С. Ивановтай уулзаһан байха юм.

Мартын 23-да, Улан-Удэ городой №2 дунда нургуулин багшанар болон һурагшадтай уулзажэ, тэдэнэртэ өөрынгөө дайшалхы хэрэгүүдыг эхэ һонирхолтойгоор хөөржэ үгэбэ. Ущев болбол энэ нургуулида хүмүүжүүлэгдэһэн юм. Тээд өөрынгөө

коллективтэ хүмүүжүүлэгдэһэн, мүнөө Советскэ Союзай Геройн нэрээр гэдэ хүртэһэн һурагшадта энэ коллективтэйхид угаа ехээр омгорхохэ зуураа һуралсалай жэлыг эрхим һайнаар дүүргэхэдн гэжэ тодорхой уялгануудыг абжа, сашаага саг үргэлжэ бөжгөөр халуун барисаатй болохоор хэлсэбэ.

Советскэ Союзай Герой 3-дахн рангын гвардийн капитан нүхэр Ущев областной редакцинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзахатаа хамта газетээр дамжуулан республикын бүхн өрөгтэй эмэгтэй ажалшадта миний халуун амар мэндые ба баясаланиг хүрт гэжэ гуйба.

Өөрынгөө алдарт хүбүүдэйгээ халуун уриалыг республикын ажалшад хүндэтгэйгөөр хүлээжэ, өөһөдынгөө ажал хүдэлмэринүүдыг эршэмтэй шалгаар хэхэ бээ гэжэ сохом найдагдана.

Үсэгэлдэр манай алдарт айна нүхэр Ущев болбол Дайдалдажа байгаа флоттоо өшохоор мордобо. Нүхэр Ущевай команддалдаг гвардейскэ кораблийн боецууд ба командирнууд өөрынгөө алдарт командирныг инаслаа хүлээжэ байна.

Улаантутга Балтийска флотой алдарт боецууд ба командирнуудта большевикскэ амар мэндэ хүргэе!

Нүхэр Сталинай номыг колхозно актив үзэнэ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК (телефоноор) Тельманай нэрэмжтэ колхозой партийна эхин организацин дэргэдэхи партфургуулида хамта 25 хүн һуралсадак байна.

Эдэнэр «Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу эхэ дайнтухай» нүхэр Сталинай түүхэтэ номой хоёрдхи бүлэгыг февралын 22-то үзэжэ дүүргэе.

Тэрэндэ хабаадагшадтай 18 хүн шалгалтаар «Һайн» ба «Толгочин» гэдэн сэгнөлтэнүүдэй абба.

Колхозно мал хүрэгөө олошоруулхын түлөө

Комсомолецууд, малажал хүгжөөхын түлөө тэмсэгтэй

ПЫН КОМСОМОЛЕЦУУД МАЛАЖАЛАЙ ГАЗАА ТЭЭ

Адуу мал үсхээрлэх түсэб Кяхтын 14 аймгийн нэгэнийн Гол шалтагаат гэжээлэй хүсэд дулаан байраг түхээрэгдээгүйнөө

дай олонхид өөһэдөө малажал дээрэ хүдэлмэрилдэггүйнөө гадна, фермэ, гүүртнүүдээр ошожо залуушуулай хэжэ байхан ажал шалгадаггүй, тэдэнэрэй дунда уншалга, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэггүй байха юм.

Гадна, комсомолецуудай малажалай фермэ, гүүртнүүдые шөфтээ абаха ябадал эмхидхэгдээгүй байна. Аймагай бүхы комсомольско организацинууд сооһоо гансал Энгельсын нэрэмжэтэ колхозной комсомольско организацин членүүд 12 буруу хашарат, 10 хони шөфтэ абанхай. Бэшэ нэгэньшье колхоз болон хургуулинуудай комсомолецууд малажал шөфтээ абаха хүдэлмэри хээгүй байнаар.

Мори унаада эзэн бусаар хандаха ябадалтай эрид тэмсэхын эрондо, зарим комсомолецууд өөһэдөө тэсэһэнгүй ябадал гаргана. «Пограничник» колхозной член комсомолец Аюшиев гэгшын мори унаада эзэн бусаар хандажа нурга нэерын тэһэлһэн ябадал энээндэ бодото баримта болжо үгэнэ.

Колхозуудай малажалай фермэ, гүүртнүүдээр эмхидхэгдэһэн социалистическэ мурсыөөе комсомольско организацинууд хүтэлбэрилдэггүй байна.

Эндэхи комсомолецуудай малажал хүгжөөхын түлөө бодото тэмсэл хэдэггүй дээрэһээ Кяхтын аймаг нигмэ ехэ гээгдэлтэй байха юм.

О. ГРИГОРЬЕВА.

Залуу малнадай жэншээтэ ажал

Адуу мал үсхээрлэх гүрэнэй түсэб дүүргэжэ, ашар олзынь ехөдхөн Эхэ орон болон фронтдоо элбөг ехэ мяха, тоһо, һү, үгэхын түлөө манай колхозной комсомолецууд болон залуушуул хүнэй-товарна фермэ дээрэ жэншээтэ хайнаар хүдэлмэрилжэ байна. Фермэ дээрэ хүдэлмэрилдэг 16 комсомолецууд тусхай хүдэлмэринүүдые даажа абаал үбэлжэлгэ болон түл абалгыг эрхмээр үнгэргэхын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэнэл. Шадал шэнэгээр бага 45 толгой өбөртэ ботэ мал тусгаар илгээд комсомолецууд Климова, Новожилова, Иванова гэгшэд оролдосотой хайнаар харууһалжа байна. Мүн комсомолец Иванов гэгшэ 70-аад шахуу мал үбэлэй түлэг хүйтэнэй үедэ хөөгүүр адуулжа гараа.

Хүнэй тэварна фермэ дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа комсомолецууд болон залуушуул үбһэ гэжээл арбилла, үхэр малайнтаа дэбисхөр үргэлжэ хэлгэжэ зөөлөхөн байлгахы, саг соонь эдээр

лүүжэ уналха талаар бусад хүдэлмэрилэтшөдтэ үлгэр жэшээ харуулдаг байна.

Комсомолецууднаа бүридэһэн агитаторнууд фермын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда уншалга болон хөөрэлдөөнүүдые таһалгаралгүйгөөр үнгэргэжэ, тэдэнэрые мүнөөнэй үсын оршон байдалтай таһилсуулан ажалай амжалтануудта зоригжуула. Мүн элэнэрэй хүсөөр дайшалхы хуудаланууд гаргагдажа фермын түрүү хүдэлмэрилэгшэдэй дүй дүршэл болон дутуу дундануудые элирүүлдэг юм.

Манай артелиин түрүү комсомолецууд болон залуушуул адуу малай үбэлжэлгэ болон түл абалгыг жэншээтэ хайнаар үнгэргэжэ гүрэнэй түсэб дүүргэхын түлөө нимээр оролдожо байна.

3. ВАСИЛЬЕВА, Здын аймагай «Авангард» колхозной комсомольско организациин секретарь.

Түрүү гүүртдэ комсомолецууд хүдэлмэрилнэ

«Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Ардай Комиссарнарай Советэй тогтоолой ёһоор Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (Ярууны аймаг) ашар олоо ехөөр үгэхэ гүүрт эмхидхэжэ 70 толгой өбөртэ бодо мал таһалба.

Колхозой правлени энэ шэлэ-

мэл малаа эрхим хайнаар харууһалжа үнөөхөөрөө ашаг олоо ехөтэй гүүрт болгохын зорилгоор үнэн сэхэ комсомолецууд болон залуушуулые тус хүдэлмэридэ табла. Тэрэшэлэн дээрэхи колхозной бүхы комсомолецууд болон залуушуул энэ гүүртэсэ хайжаруулхын түлөө өршөмтэйгээр оролсонхой.

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДААР НАГ ШӨБХЭ ШӨРӨНЭ, ҮНЭНЭ СУГЛУУЛХА ТҮСЭВҮҮДЭЙ ДҮҮРГЭЛТЭ ТУХАЙ БИАСЕР-ЭЙ НАРКОМЗӨМӨЙ МЭДЭЭН 1945 ОНОЙ МАРТЫН 20.

Table with 3 columns: Аймаг ул, Гэр шөбхэ шөрөнө (ирдэнэ тээр), Үнэнэ суглуулга (процентээр). Rows include Түхэнэй, Хэжэнгийн, Закаменай, Байкало Кударын, Сэлэнгийн, Кабанскийн, Хоринн, Иволгын, Яруунын, Мухаршэбэрэй, Здын, Прибайкальска, Бичурин, Баргажанай, Гарбагатайн, Хойто-Байгалэй, Курумканай, Заиграйн, Кударын, Баунтын, Кяхтын, Хамта.

Ахын аймагһаа мэдээн абтаагүй.

Республикын колхозуудай агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые холо хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байһанын дээрэхи мэдэһнээ өлөөр харагдани.

Газарай хүрбэ хайжаруулжа ургасада үнэтэ шөмө үгэхэ шөбхэ, үнэһэ бэлэдхэхэ хүдэлмэри Кяхтын, Кударын, Курумканай, Заиграйн колхозууд бүришье хангалтагүйгөөр ябуулна. Мүнөө нутагай үтэгжүүлэнүүдые бэлэдхэлгэц шивдэхы үе үнгэргэжэ байна.

Специалистын зүбшэл

Кони түрүүлхэ, хурьга тэнжээхэ тухай

Хурьга, ешэгэ абагал эхэ хони, ямаа хайнаар бэлэдхэхэ, хурьга зүбөөр тэжээлгэһэн. Орооной кам хурьга үедэ эхэ малые байлгахыда гарһан хони бөөгэй байдаг

малы бэлшээрнэ гаргахы үедэ бөөжэжэ томо болоод адуулганда ябажа хайн шанартай ногоо эйдэг юм. Хайбар эртэ гараһан хурьгад юрэнхыдөө үбэлэй үедэ ехэ харууһа хэрэглэдэггүй байна.

Хонидые үбэл түрүүлхэ эрхэ байдал муутай колхозуудта апрель, май гү, али июнитышье хурьгалуулхыдань хамаагүй.

Хонидой түрэхэ үедэ ахалагша хониншон гү, али тэрээнэй туһалагша хүни үдэргүй дежурлэхэ ёһотой. Эхэ хонид түрэхынгөө урда тээ хонин хүрэгһөө таһалгдажа тусхай байрада оруулагдаха байна.

Хонидэй түрэлгэ юрэнхыдөө 30—40 минута үргэлжэлдэг юм. Хурьгаа ехөөр гаргажа ялаагүйдэнь туһалалсаһанай хэрэггүй.

Түрөөд байхыдань хахад чашаа үнгэрэнгүйгөөр хурьгынь хүхүүлхэ хэрэгтэй. Урагай хүн хурьгадай нарай байха үедэ элдэб үбшэнһөө аршалдаг, гэдэһэн соохи тунгаагынь сөөбэрлэдэг юм. Хурьгадаа хүхүүлхын урда тээ эхын дэлэгшье бүдээн уһаар угааха, һуу ба гүзэйнь нооһы хайшалха хэрэгтэй. Тү-

рүүшын хүнэй хоротой байжа болохо тула хаажа хаядаг юм. Нарай хурьгыне 2—3 часһаа удаан болонгүй бага-багаар эхын хүхүүлхэ ёһотой.

Түрүүшээр эхын хүхөнэй ехөөр дөлбөрөөд байгаа һаа үлүү һуень һаажа абаха хэрэгтэй. Тинхэдэ дэлэнгын гутадаггүй байна. Хурьга эдэлүүлхэдэ заримдаа эхын хүхэ олгуулжа үгэхэ хэрэгтэй. Заримдаа эхэ хонидынь һүгүй гү, али дутамаг хүтэй байдаг байха юм. Тинмэ хонинной хурьгад муугаар түлжэдэг, ехэнхидэ бөшэ хурьгалтаа булгданги байдаг юм. Тинмэһээ хурьгадые бөө бөөтэйнь тааралдуулан илгажа байлгаад саг үргэжэ хаража байха шухала.

Эхэһээ таһарһан үншэн хурьгадые һү ехөтэй хониндо заядажа хүхүүлхэ гү, али гараар тэжээхэ хэрэгтэй. Гараар тэжээхэдэ шөнө һү 30 градус хүртэр бүлээн болгоод, тусхай угжаар хүхүүлдэг юм. Хурьгадай гарһаар арбан үдэр болтор сүүлхэдэ 4—5 дахинһаа үсөөн бөшэ, 20 үдэр болһөнһөөн хойшэ 3 дахин эдэлүүлхэ хэрэгтэй

Манай республикын колхозуудай эрхэ байдалда хурьгадые эхэһэнь илгажа түлжүүлдэг ябадал байха юм. Энэ хадаа эхэ хонидой үдэр бүри байраһаа холуур бэлшэхэдэ тэн таарамжатай

байна. Эхэһэнь илгажа зүбөөр түлжүүлхэдэ залуу малай хоролто бага байдаг. 20 үдэрһөө дээшэ болоһон хурьгадые эхэһэнь огтолон халгааха хүртэр үдэртөө 3 дахинһаа үсөөн бөшэ хүхүүлхэ ёһотой. 20 үдэр болоод байхыда хурьгад концентрат болон хайн шанартай үбһэ эдихэ болодог.

Хүйтэ абхуулахыг түлэдэ газарай хайса гэдэжэ халаһанай һүүлдэ хурьгадые бэлшээрнэ гаргажа эхилхэ хэрэгтэй. Хонинной байра шадарай ногоо ондоо малцуудта эдөөлэнгүйгөөр хурьгадые бэлшээхэ ёһотой.

Хонинной түрэхэ үедэ харууһалха колхознигуудые олошоруулаха ябадал зайлашагүй. Хурьга харууһалха хүнүүдые колхознигуудай дундаһаа шөлөн абаха ябадалда онсо ашарал табиха хэрэгтэй. Эдэнэр зооветеринария хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө нарай хурьгадые зүбөөр харууһалха тухай эхнхэ заабаринуудые абаха байна.

Заримдаа ферменүүд колхознигуудай харууһалжа диллэхэгүй олон хурьгадые даалгажа үгэлэг байна. Тэрэ ябадал буруу гэһэнэ. Нэгэ хүнэй харууһалхада 40—50-һаа олон бөшэ хурьгад таараха байна. Хурьгадые дүрбөн хараһаа доошо бөшэ болоод эхэһэнь халгаадаг юм. Хурьгадай

хүсэд бөжэжэн хүгжэхэдэ аажмаар эхэһэнь халгааха хэрэгтэй. Эгээл түрүүн амяараа адуулагдажа болохо үлэмжэ томо болоһон хурьгадые эхэһэнт халгааха ёһотой. Хэрбээ бөлшээриннь муу байгаа һаа эхэһэнь халгааха ябадалые оршуулжа, үбһэ ба концентратаар нөмөлтэ тэжээл үгэхэ хэрэгтэй.

Эхэһээ халгаадаһан хурьгад өрө эмьнгээ илгаагаар тусхай хүрэг болгогдохо байна. Тинхэдэ эрой гарһан болон һула муу хурьгадые амяарайн хүрэг болгон эмхидхэхэ хэрэгтэй. СССР-эй Наркомзөмөй заабарин ёһоор залуу малай хүрэг нимээр илгагдаха байна гэбел: нарий нооһотой хурьгадай хүрэг—400—600 толгой, метис хурьгадай—700 толгой; бүүдүн нооһотой хурьгадай—750—800 толгой, һула муу хурьгадай хүрэг үсөө хөнөөр бүлэг болгөдохо юм. Хайл үлгэрэй хони үсхээрлэхэ фермэ дээрэ - хурьгадай хүрэгүүд тэрэшэлэн үсөөн тоотысээр илгагдаха байна.

Хонинной фермэ, гүүртын бүхы хүдэлмэрилэгшэд түрэхэ хонин болон нарай хурьгадаа ветеринар заабарыар харууһалха хонин үсхээрлэхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхын түлөө бүхы хүсөөр гаргахы ёһотой.

Б. ФЕМИН, БИАСЕР-ЭЙ Наркомзөмөй газар агротехни.

Жамьян Балданжабон

Байгалһаа һалхин һалхилна

(ДУУН)

Байгалһаа һалхин һалхилна,
Баянхан талманай сөнгөлиг даа,
Бархагхан үүлээрээ наадана,
Байсахан үндэрнай орёлго даа.
Харыг даа, нүхэднн, бултадаа,
Хадамнай бэрээрөө тооһорно.

(2 дахин)

Баруунхан Нюдэмнн татанхай һэн,
Баярайм зунхэн байгаа бээ!
Баатархан нэрээрээ суурханхай һэн,
Батаһан гансамни ерөө бээ!
Ташаалдин, ташаалдин хатаруулна,
Тангилаан гансамни бэээрээ даа.

(2 дахин)

Ардагийн дэлбэн хидэвэ,

Арюунхан һалхинһаа тинь бээ!
Амарагайм сээжнь яларна,
Алтанхан орденһоо тинь бээ!
Угтажал моринень абая даа,
Улаан сээсэгээр золгохом даа.

(2 дахин)

Байгалһаа һалхин һалхилна,
Баянхан нотагтай сөнгөлиг даа.
Баатарнай байлдаһнаа бусаба, —
Бардамхан плалтаар баялиг даа.
Баяраа дуулан бултадаа,
Байсахан үндэрнай сууратаг!

(2 дахин)

Полевая почта 14326.

Мэндэ ерэхэнь лабтайхан

(Басаганай дуун)

Аялдар налагай нидамхан
Зохидкон һайхан зантай һэн.
Аян дайнда мордоходонь
Арбан долоотой гээгдэ һэм.
Дуран сэдхэлээ дэлгэжэ
Дулаахан үгэ хэлэ һэм,
Дахиц ушаркын юрөөдэ
Дурхан алшуураа үгөө һэм.
Алар голоһоо эльгээһэн
Арбаад бөшөгынь абая һэм.
Алта нүнгөөр бүтөөһэн

Медаль зүүһынь мэдэ һэм.
Нюдэ аялдан наахатам
Иһэлэв байхань харалданал,
Нюдөө хараад эрхидом
Ехэхэн холо наагданал.
Эрын шэнжэ харуула,
Эрхлэг катуу зоригтой һэн.
Эхэ орнодо магтуулжа
Мэндэ ерэхэнь лабтайхан.

Шираб НИМБУЕВ.

1944 он.

Зангиршоо

Өршэмтэй Волгодом таварнам
гээд
Эрмэгэн немсүүд зангиршоо.
Эрмэгэн зомшом урьхаднам гээд
Эрмүхэн Гитлеринь зангиршоо!

Таршахан немсэй толгойдо
Туулганкан тобшонууд зангиршоо.
Тонуулша Гитлерэй хоолойдо
Томомол аргамжа зангиршоо!
Украинны харгыгаар табнам гээд

Уршага немсүүд зангиршоо.
Уужамхан дэлхэйг эзлэнэм гээд
Уймаркан Гитлеринь зангиршоо!

Радно НИКОЛАЙ.

Хилын саана

Баруун Европодохи дайна ябуулганууд

ЛОНДОН, мартын 22. (ТАСС).
Союзнигуудай экспедиционно хү-
сэнүүдэй командованиин верхов-
но штабай мэдэсэл соо хэлэг-
дэхөн: союзнигууд халаа неме-
цүүдэй барижа байһан талмайе
Мозельһоо урдуур ба Рейнһээ
баруугаар хүүргын урла тээхи
бүхэжүүлгэ шахуу хэмжээтэй-
гээр бага болгобо. Тус плацдрм
дээр үлдэһэн германска часть-
нууд эрхи гуримал алтанхай.
Үшөө нэгэ хэлы пунктнуудта
дайсанай сэрэгүүдэй үлэгтэлүүд
үгы хөгдөжэ байна. Пирмазель
ба Рейн хоёрой хоорондо неме-
цүүд гэлэргээ сухариха харгыгаа
алтангүй байхын түлөө үсэд
шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлнэ.
Союзнигууд Ремагоскэ хүүр-
гын урла тээхи өөрынгөө бүхэ-

жүүлгын оршондо нэгэ
хошуудыг эзэлээд, 11
хэмжээтэй участок
мүрөндэ хүрбэ.
Мартын 20-до союзни-
гуу фронт дээрэ 8.681
дые плендэ абаба.
Мартын 21-дэ пестрбай
дээр үдэшгэдэһэн 1400
бомбардировщигуудай
көһөнэй эсэгтэ баруун
10 аэродромууд дээрэ
ска самолёт газар дээр
хөгдөһөн ба 19 самолёт
даһан байна. Союзнигууд
молёдоо гээбэ.
Рейтер агентствын да-
най ёһоор, американска
армийн частьнууд
Людвигсхафенда ороод,
һоо Рейн тээшэ даһан

Союзнигуудай авиациин Германи дээрэ хэһэн ябуулганууд

ЛОНДОН, мартын 22. (ТАСС).
Рейтер агентствын дамжуула-
най ёһоор мартын 22-эй үглөө-
гүүр «Ланкэстер» гэлэг англий-
ска бомбардировщигууд Германи-
да довтолго хэбэ. Үнгэрэгшэ хү-

нийн туршала «Моски-
то» бомбардировщигууд
хоёр дахин довтолго
хада Берлиндэ сэг
30-дахн хүнийн довтол

Английска авиаци Германида довтолго

Лондон, мартын 23. (ТАСС).
Рейтер агентствын дамжуула-
най ёһоор, мартын 22-эй хүнч

«Москиго» гэлэг ави-
ацин молюуд Берлиндэ сэг
31-дахн довтолго хэбэ.

Республика дотор

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иволгин айма-
гай «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орден-
то «Мартын 8» колхозой түрүү-
лэгшын орлогшо нүхэр А. Д.
Рангина. Тус колхозой малай
үбэлжэлгыг эрхимээр үнгэртэжэ
байна.
А. Поповой фото.

Буудалгын кадрнуудай бэлэдхэл

Осовнахимай Бурят-Монголой
Центральна совет болбол буудал-
гын-кадрнуудыг бэлэдхэхэ 1-дхи
квартильда түсөөбөө уридшалан
дүүргэбэ.
Автоматчигууд, пулемётчигууд
ба миномётчигуудыг бэлэдхэхэ
түсөөбөө 110 процент, снайпер-
нууд болон танкада эсэргүү буу-

гаар буудалгалыг бэлэдхэхэ тү-
сөөбөө 200 процент хүртэр дүүр-
гэбэ.
Осовнахимай Пригородна, Же-
лезнодорожно ба Кабанский
районно советүүд илангаяа тү-
сөөбөө ехээр үлүүлэн дүүргэһэн
байна.
С. П. САФОНОВ.

Хоёрдохи мүнгэн шан абаба

Улан-Удын шэлэй заводой кол-
лектив ехэхэн амжалтануудыг
туйлажа, февраль нарынгаа
түсэб 179,1 процент дүүргэһэн
байна.
ВЦСПС ба СССР-эй Барилгын
Материалуудай Арадай Комис-

сарлат болбол февраль нарын
Бүхэсоюзна мүрысөөнэй дүнгүү-
дыг хаража үзөөд, Улан-Удын
шэлэй заводой коллективтэ хоёр-
дох мүнгэн шан болохо 40.000
түхэриг үгэбэ.
Ф. БАЛДАЕВАЙ зураг.

ШЭНЭ БИБЛИОТЕКЭНҮҮД ЭМХИДХЭГДЭХЭНЬ

БМАССР-эй Совпаркомой тог-
тоолой ёһоор, 1945 оной турша-
да Бурумканай, Байкало-Буда-
рын ба Хорин аймагуудта шэнэ
библиотеканууд - эмхидхэгдэхэ
болоо. Мүн тэршэлэн Городогто
горьдской библиотеке, Улан-Удэ
городто багашуудай библиотеке
нээгдэхэ юм.
Библиотека бүхэндэ 3.000-һаа
үсөөн бэшэ тоотой номууд үгтэ-
хэ байна.

Тоо бодолой кружок

Улан-Удэ городой № 1 хүбүү-
дэй дунда хургуулида математи-
ческа кружок эмхидхэгдэһэн бай-
на. Тус кружогыг математикын

багша В. М. Новомейский гөгшэ
хүтэлбэрилнэ. Нурагнад тон өхэ
воинхолтойгоор тоо бодолго шү-
далжа байна.

„Байкало-Кударинска колхозник“ гэжэ аймагай газетэ

ВКП(б)-гэй Байкало-Кударин-
ска айкомэй ба ажалтадай ле-
пугадуудай аймсоветэй орган бо-
лохо «Байкало-Кударинска кол-

хозник» гэжэ аймагай газетын
1-дхи номер аймагай партияна
1-дхи конференциин нээгдэһэн
үдэртэ хэблэгдэн гаргагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Түнхөнэй айма-
гай «Улаан Шанай» колхозой
түрүүлэгшэ нүхэр Ш. И. Фролов.
Тус колхоз хабарай тарилгата
бүрин түгэс бэлэдхэл хангаба.
Үрһэ хааха түсэбөө 110 про-
цент, наг шэбхэ зөөхэ түсэбөө
137 процент дүүргэбэ.
Ф. БАЛДАЕВАЙ зураг.

ЗМЭГТЭЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД НАРКОМОЙ ШАГНАЛДА ХҮРТЭБЭ

Зам Харилсазнай Арадай Ко-
миссар болбол мартын 8-ай үдэ-
рыг тэмдэглэхын тулала үйлэд-
бэртэ даалтабарья сэг үргэлжэ
үлүүлэн дүүргэдэг Улан-Удын
ПВРЗ-гэй эмэгтэй хүдэлмэришэд
И. В. Кожевина, К. А. Топорко-
ва гөгшэдыг «Хүндэтэ түмэрзэ-
мша» гөһөн значогоор, М. А.
Шарева, Е. Ф. Жихарега гэгшэ-
дыг «Сталинай уряал» гөһөн
значогоор шагнаба.

ГОМОН ДАЙН ДЭЭРЭХИ ДАЙН

ЛОНДОН, мартын 22.
Рейтер агентствын да-
һоор, Гомгон далай
урда хүбидахи союзнигууд
сэгтэ хүсэнүүдэй нэгэ
мандрваниин штабай
хадаа: американска сэр-
най аралһаа 1,5 мян
Гуйхарас гэдэг аралыг
Американска самолёт
арал дээрэхи японско
нуудтэ хүсэгтэ бөлбөд
Лусон арал дээрэ а-
сэргүүд фронтын бүт-
гүүд дээрэ урагнаа

ВАШИНГТОН, мар-
(ТАСС). Американска
ровочно авиациин 20-
нениин штабай мэдэсэл
Индия базатай «Ниа-
рэм» гэлэг американска
дировщигуудай томо
Рангунда амжалтгүй
тогло хэбэ. Японска
ёһон бусад сэрэгэй
гүүд бөмбөдөлгын гөл
болоһон байна.

ВАШИНГТОН, мар-
(ТАСС). 11-дхи
агаарай армийн штабай
хэнь: Алеутска арал
базатай американска
ровщигүүд мартын 21-
мүсир ба Сьюсюе гэдэг
дээрэхи японско
добтолго хэбэ. Бүхн
өөрынгөө базануудта
гөөр бусажа ерэхэн
Харюусалган
Ц. Г. Гал